

Gemeente Reimerswaal
T.a.v. mevrouw L. Meijers
Oude Plein 1
4416 AK KRUININGEN

Onderwerp: Advies Omgevingsveiligheid ontwerp bestemmingsplan
'Adriaansweg Kruiningen'

Geachte mevrouw Meijers,

Op 6 oktober 2022 informeerde u ons over het ontwerp bestemmingsplan 'Adriaansweg Kruiningen'. Op basis van artikel 7 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en artikel 12, lid 2 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) bieden wij u hierbij onze reactie aan. Graag vernemen wij uw reactie met betrekking tot dit advies.

Plangebied en beoogde ontwikkeling

Het plangebied bestaat uit de bedrijven Arjazon Uienhandel B.V. en J. Jansen en Zonen Uienhandel B.V., gelegen aan de Adriaansweg en Hansweertsestraatweg in Kruiningen. De beoogde ontwikkeling bestaat uit het realiseren van een nieuwe aansluiting op de Kanaalweg voor deze bedrijven. Tevens zullen de bedrijven gaan uitbreiden met onder meer nieuwe loodsen.

Leeswijzer bij het advies

Het advies van Veiligheidsregio Zeeland bestaat uit drie delen:

- A. Het eerste deel betreft de inventarisatie van de risicobronnen;
- B. In het tweede deel adviseren wij u over mogelijke maatregelen die in het ruimtelijk plan opgenomen kunnen worden, en
- C. In het derde deel gaan we in op overige maatregelen die wij noodzakelijk achten.

A. Inventarisatie van de risicobronnen

Voor de inventarisatie van de risicobronnen is gebruik gemaakt van de Signaleringskaart Externe Veiligheid.

Het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van de vaarroute over de Westerschelde (afstand circa 1 kilometer), het Kanaal door Zuid-Beveland (afstand circa 370 meter) en de A58 (afstand circa 1 kilometer). Dit zijn basisnetroutes voor het transport van gevaarlijke stoffen. De spoorlijn ligt op meer dan 1,5 kilometer afstand en kan daarmee buiten beschouwing worden gelaten. Voor al deze transportroutes is het maatgevende scenario het vrijkomen van giftige stoffen. Voor de Westerschelde geldt dat ook ongevallen met brandbare gassen behoren tot het maatgevend scenario.

- Crisisbeheersing en rampbestrijding
- Risicobeheersing
- Brandweezorg
- Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

Datum:

18 oktober 2022

Inlichtingen:

C.W.A. van Winkelen

Tel.: 0613691604

E-mail: c.vanwinkelen@vrzeeland.nl

Ons kenmerk:

2022-004260 / D2022-10-000480

Uw kenmerk:

Blad:

1 van 5

Aantal bijlagen:

1

Adres:

Postbus 8016

4330 EA Middelburg

Segeerssingel 10

4337 LG Middelburg

Internet:

www.vrzeeland.nl

Bank:

IBAN: NL06BNGH0285027956

BIC: BNGHNL2G

T.n.v. Veiligheidsregio Zeeland

Verder ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van aardgasleiding A535 en een propyleen leiding van DOW. Bijbehorend maatgevend scenario is een fakkelbrand als gevolg van beschadiging van één van deze leidingen.

Het nabijgelegen gasontvangststation heeft geen invloedsgebied. Tevens ligt PR 10-6 contour van het plaatsgebonden risico niet over het plangebied heen. De aanwezigheid van dit station vormt geen belemmering voor deze ontwikkeling. Daarnaast is op het terrein van J. Jansen en Zonen Uienhandel B.V. een opslagtank voor gevaarlijke stoffen aanwezig. Omdat deze onderdeel uitmaakt van het bedrijf zelf valt deze formeel niet onder de externe veiligheidsrisico's.

B. Adviezen op te nemen in het ruimtelijk plan

Uit de risico-inventarisatie blijkt dat de maatgevende scenario's voor het plangebied bestaan uit ongevallen waarbij giftige stoffen vrijkomen, ongevallen met brandbare gassen op de Westerschelde en een fakkelbrand bij de buisleidingen. Tegen ongevallen met brandbare gassen op de Westerschelde zijn redelijkerwijs geen maatregelen te nemen. Ruimtelijke maatregelen zijn voornamelijk van toepassing op het scenario van een fakkelbrand bij de buisleidingen.

Binnen het totale invloedsgebied van buisleiding A535 is ook een 100% letaliteitszone te onderscheiden. Dit is het gebied waar in geval van een fakkelbrand het merendeel van de aanwezigen komt te overlijden en bedraagt 120 meter. Het gehele perceel van Arjazon Uienhandel B.V. ligt binnen de 100% letaliteitszone van buisleiding A535. Voor het perceel van J. Jansen en Zonen Uienhandel B.V. geldt dat het gedeeltelijk binnen de 100% letaliteitszone van buisleiding A535 ligt. De nieuw te realiseren loods bij dit bedrijf ligt buiten deze zone. Met betrekking tot het scenario fakkelbrand geven wij de volgende adviezen:

1. **Locatie:** Voor de locatie van de nieuwbouw gelden de volgende adviezen:
 - Arjazon Uienhandel B.V.: Omdat het gehele perceel van Arjazon Uienhandel B.V. binnen de 100% letaliteitszone ligt is het niet mogelijk om de bebouwing buiten deze zone te plaatsen. Wij adviseren om de nieuwe bebouwing zo ver mogelijk van de buisleidingen te positioneren (zo dicht mogelijk tegen de Adriaansweg aan).
 - J. Jansen en Zonen Uienhandel B.V.: De nieuwe loods ligt buiten de 100% letaliteitszone. Er is in het plan ook sprake van realisatie van een kantoorgebouw. Wij adviseren om dit kantoorgebouw ook buiten de 100% letaliteitszone van 120 meter van buisleiding A535 te plaatsen.
2. **Indeling panden:** Voor de nieuwbouw van de loodsen van Arjazon Uienhandel B.V.: Plaats ruimtes waar doorgaans de meeste personen aanwezig zijn (bijvoorbeeld kantoren) aan de zijde van de loods die het verst van de buisleidingen is verwijderd (zijde Adriaansweg). Gebruik de ruimtes die het dichtst bij de buisleidingen liggen voor bijvoorbeeld opslag.
3. **Situering (nood)uitgangen:** Situeer bij de nieuwe bebouwing (nood)uitgangen aan de zijde van de panden die het verst van de buisleidingen zijn gelegen (globaal gezien de zuidzijde). Deze (nood)uitgangen dienen aan te sluiten op infrastructuur die het mogelijk maakt om van de buisleidingen weg te vluchten (in zuidelijke richting). Dit geldt voor de nieuwe bebouwing bij beide bedrijven.

C. Overige adviezen

Onderstaande adviezen kunnen niet direct in het ruimtelijk besluit worden ingepast. Echter, het is onze ervaring dat de inpassing van deze maatregelen in een later stadium meer inspanning kost of soms helemaal niet meer mogelijk is. Daarom adviseren wij de volgende maatregelen om de risico's te beperken en de mogelijkheden tot zelfredzaamheid en hulpverlening te vergroten:

4. **Ventilatie:** Maak de nieuwe bebouwing zo veel als mogelijk luchtdicht afsluitbaar. Dit houdt in dat ramen, deuren en ventilatieroosters gesloten kunnen worden en dat de mechanische ventilatie (indien aanwezig) met één druk op de knop is uit te schakelen. Op deze manier biedt de bebouwing een effectieve schuilplaats bij het vrijkomen van giftige stoffen.
5. **Schuilplaatsen:** Indien de nieuwe bebouwing niet geheel luchtdicht afsluitbaar kan worden gemaakt (vanwege de aard van het gebruik of de opgeslagen goederen/stoffen): Wijs een pand binnen de bedrijven aan die in geval van het vrijkomen van giftige stoffen als schuilplek kan dienen. Dit pand dient luchtdicht afsluitbaar te zijn.
6. **Risicocommunicatie:** Informeer de werknemers en gebruikers van de bedrijven over de handelingsperspectieven in geval van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Deze zijn als volgt:
 - Ongevallen waarbij giftige stoffen vrijkomen: *Ga naar binnen in een luchtdicht afsluitbaar gebouw, sluit ramen, deuren en ventilatieroosters, schakel de mechanische ventilatie uit en volg de berichtgeving via calamiteitenzender Omroep Zeeland.* Bijlage 1 van dit advies omvat een infographic met dit handelingsperspectief. Ons advies is om dit aan de werknemers en gebruikers te verstrekken.
 - Fakkelfbrand bij buisleidingen: *Blijf binnen en schuil aan de zijde van het pand die het verst van de buisleidingen is verwijderd (zuidzijde). Indien door de hittestraling van de fakkelfbrand brand ontstaat aan of in het pand: Verlaat het pand aan de zijde die het verst van de buisleidingen is verwijderd (zuidzijde) en vlucht weg in de richting van de buisleidingen vandaan (in zuidelijke richting).*
7. **BHV-/ontruimingsplan:** Neem de externe veiligheidsscenario's en bovengenoemde handelingsperspectieven op in het BHV-/ontruimingsplan van de bedrijven en zorg dat de werknemers hier mee bekend zijn en blijven.
8. **Beperken openingen en glaswerk:** Voor de nieuwbouw bij Arjazon Uienhandel B.V.: Beperk in de gevels aan de zijde van de buisleidingen openingen en ramen. Bij voorkeur zijn dit blinde gevels. Glas in ramen zal als eerste bezwijken door de hittestraling van een fakkelfbrand, waardoor het gebouw zijn beschermende functie (deels) verliest.
9. **Beperken graafwerkzaamheden bij buisleidingen:** Fakkelfbranden bij buisleidingen zullen veelal het gevolg zijn van beschadiging van de leidingen door graafwerkzaamheden. Deze incidenten kunnen (grotendeels) voorkomen worden door de leidingen ongestoord te laten liggen en graafwerkzaamheden te beperken. Indien graafwerkzaamheden nabij de buisleidingen toch noodzakelijk zijn (bijvoorbeeld bij de nieuwbouw van de loodsen) adviseren wij de volgende maatregelen:
 - Doe een KLIC-melding bij het kadaster zodat de ligging van de leidingen bekend is bij de aannemer.
 - Dek tijdens graafwerkzaamheden de buisleidingen af met stalen platen. Hiermee wordt beschadiging van de leidingen voorkomen.
 - Informeer bij graafwerkzaamheden de werknemers van de nabijgelegen bedrijven zodat zij geïnformeerd zijn en eventuele voorzorgsmaatregelen kunnen nemen.

Advies met betrekking tot bluswatervoorziening, bereikbaarheid en brandveiligheid

Wij vinden het belangrijk om u in dit stadium ook alvast te adviseren over de benodigde bluswatervoorziening, bereikbaarheid en brandveiligheid, zodat hier bij het vervolg van deze ontwikkeling rekening mee kan worden gehouden.

Bluswater en bereikbaarheid

De Adriaansweg wordt afgesloten middels een hekwerk, bij een eventueel incident op de bedrijven is het van belang dat deze route beschikbaar en bereikbaar blijft. Dus vrij van obstakels en een eenvoudig te openen hekwerk.

Huidige situatie

Primair bluswater is aan de voorzijde aanwezig middels een ondergrondse brandkraan aan de Hansweertsestraatweg.

Aan de achterzijde (Adriaansweg) is een bluswatervoorziening gerealiseerd, deze wordt in de uitbreidingsplannen gedempt. Bluswater aan de achterzijde is ook noodzakelijk, zeker met de gewenste uitbreidingsplannen.

Nieuwe situatie

Wij adviseren aan de achterzijde een primaire bluswatervoorziening van minimaal 60m³/uur binnen 100 meter van de (toekomstige) objecten en aanvullend een bluswatervoorziening met minimaal 120 m³/uur (minimaal 4 uur lang) welke binnen 30 minuten beschikbaar is. Genoemde voorzieningen kunnen gecombineerd en voor beide bedrijven toegepast worden, dit is afhankelijk van de afstand en de wijze waarop de voorzieningen uitgevoerd en beschikbaar gemaakt worden. Bovengenoemde hoeveelheden zijn maatwerk, afhankelijk van het gekozen brandbeveiligingsconcept kan hiervan afgeweken worden (zie ook onderstaande adviezen). Een toereikende bluswatervoorziening is een verplichting conform artikel 6.30 van het bouwbesluit.

Uitbreiding gebouwen

Het plan beschrijft uitbreidingmogelijkheden van gebouwen en verplaatsing van m²'s.

- Vanuit bedrijfscontinuïteit adviseren wij de opslag en het drogen van producten (brandwerend) te scheiden van het productieproces. Dit beschermt het 'hart' van het bedrijf en voorkomt soms duurdere en kwetsbare voorzieningen voor doorvoeringen door brandscheidingen.
- Verder adviseren wij de aanvragers om oplaadpunten voor bijvoorbeeld heftrucks en eventuele andere risicovolle activiteiten apart te situeren en/of te compartimenteren.
- Wanneer het bedrijf kiest voor gelijkwaardigheid voor grote brandcompartimenten moet het er rekening mee houden dat de hiervoor geldende normen en regels geen rekening houden met schadebeperking. Het toepassen van dit soort gelijkwaardigheden geeft ook geen verplichting voor de brandweer, laat staan van enige resultaatgarantie. Mede gezien de mogelijkheden van de brandweer (zie ook het kwadrantenmodel), behoort de eigenaar/gebruiker van een groot brandcompartiment serieus rekening te houden met een onherstelbare schade bij brand (uitgezonderd de situaties waarbij gekozen worden voor bronbestrijding zoals sprinklerinstallaties).
- Voor de materiaalkeuze adviseren wij isolatiematerialen toe te passen die niet brandbaar zijn en die niet kunnen bijdragen aan branduitbreiding door druppelvorming bij verhitting, door uitgassing bij verhitting of door over te gaan in vloeibare vorm bij verhitting. Bijvoorbeeld minerale producten hebben hierin gunstige eigenschappen.

Borging van maatregelen

Om de uitvoering van deze maatregelen toch te borgen, zijn er in elk geval twee mogelijkheden:

- opnemen in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de gemeente en de initiatiefnemer. Daarmee wordt de uitvoering dan alsnog geborgd;
- de gemeente bespreekt met de initiatiefnemer de maatregelen die de gemeente belangrijk vindt voor de veiligheid. Veel initiatiefnemers nemen dan hun verantwoordelijkheid en passen de maatregelen toe, zeker als deze weinig tot geen geld kosten. De uitvoering is dan echter niet geborgd.

Restrisico

De beschouwde risicobronnen kunnen in de voorziene situatie leiden tot incidenten met effecten of slachtoffers binnen het plangebied. De genoemde maatregelen kunnen de omvang van mogelijke incidenten reduceren tot een omvang die beter beheersbaar wordt geacht voor de hulpverleningsdiensten.

Graag vernemen wij uw reactie met betrekking tot ons advies. Voor nadere vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met de opsteller van dit advies.

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Zeeland,
namens dezen,
commandant brandweer/bestuursecretaris,
voor deze,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'P' followed by a long, sweeping horizontal stroke that ends in a small upward flick.

P.L.P. Simpelaar
Teamleider